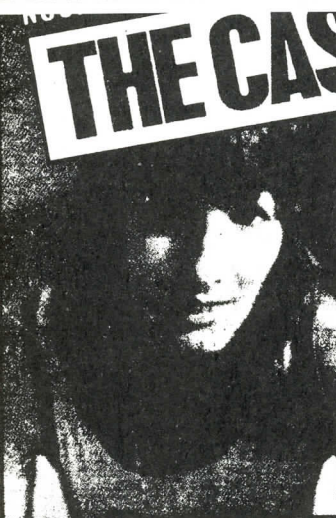

En Kernesund Piges Død ...

*Skuespil af Jørgen
Aarhøj
STUDIO*

Plutonium

Men kommer dette os egentlig ved her i Danmark, hvor vi jo ikke har nogen plutoniumindustri?

Hvad vi ikke har, kan vi få. Danske elværksfolk har ofte forklaret os, at det vil være nonsens at indføre atomkraft i Danmark, med mindre man senere går over til formeringsreaktorer. De atomværker, der i dag er kommercielt tilgængelige, er kun et skridt på vejen, fordi de udnytter uranet for dårligt. Vælger vi at sige ja til atomkraft, må vi altså sandsynligvis indstille os på at bruge plutonium som brændsel om nogle årtier, med alle de overvågningsproblemer, det indebærer. Men også den nuværende generation af atomkraftværker kræver overvågning på grund af sabotagerisikoen.

Overvågning

Forbrydelser, der på én eller anden måde har at gøre med stoffet plutonium, må anses for at være af en helt enestående farlighed. Et samfund, der een gang har vedtaget at have industriel brug af plutonium i ren form, må derfor indstille sig på utraditionelle metoder for at forebygge misbrug, også metoder som man ellers nødig bruger i et demokratisk samfund.

Den amerikanske atomenergikommission udtrykte sig yderst bramfrit herom i en officiel rapport fra 1974. Det hedder heri: »Sikkerhedsproblemerne bliver meget enklere, hvis man med stor sandsynlighed kan godtgøre, at de personer, der har arbejdet med plutonium og med udførelsen af de dermed forbundne sikkerheds-

Ove Nathan, professor, dr.phil. Uddrag af artikel bragt i Information 10.10.1980

Ole Wegener og Ejnar Hans Jensen

programmer, er til at stole på. Kommissionen har derfor anmodet om en lovgivning, som tillader undersøgelse af de personers forhold, som har adgang til plutonium«. En sådan overvågnings-praksis er siden blevet lovfæstet i USA, og personovervågning sker også i England, Tyskland, Frankrig og utvivlsomt alle andre steder, hvor plutonium håndteres i industriel skala. Sindelagskontrol og registrering af politisk tilhørsforhold har vi – med ubehag – måttet acceptere for militæret. Med plutonium-industrien flyttes kontrollens grænsepæle langt ind i et vitalt afsnit af det civile samfund.

Demokrati

Nå ja, vil nogen sige, det her berører nok ikke så mange, alt har jo sin pris, og noget må man betale for at sikre sig rigelig elektrisk kraft.

Det er rigtigt, at næsten enhver teknologi indeholder et element af umenneskeliggørelse, men hvor meget af dette er vi parate til at acceptere? Der findes jo også andre muligheder for at producere elektricitet i stor skala.

En plutoniumbaseret økonomi forudsætter ene af alle håndtering af atomvåbenmateriale midt i det civile liv. Det medfører, i al fald i el-sektoren, en omfattende personovervågning, som let kan iværksættes ved hjælp af moderne edb-teknologi.

Op er man først begyndt på at tage skridt i den forkerte retning, viser erfaringen, at det kun er alt for nemt at tage de næste med. Stoffet plutonium rummer en latent trussel mod demokratiet, som den vestlige verden må tage alvorligt, inden det er for sent. Demokratiet er, trods alt, det bedste vi har.

Første dels scener:

Sidst i november 1974: Stanley McHills kontor

Et par dage senere: Jeff Summers bungalow

27. september 1974: Jeff Summers bungalow

Midt i december 1974: Idrætsanlæggets bar

Samme dag: Stanley McHills kontor

Et par dage senere: Idrætsanlæggets bar

10. oktober 1974: Karens og Pjuskens lejlighed

Sidst i december 1974: Idrætsanlæggets bar

Anden dels scener:

1. marts 1975: Hotelværelse

3. november 1974: Karens og Pjuskens lejlighed

Marts 1975: Stanley McHills kontor

6. november 1974: Karens og Pjuskens lejlighed

April 1975: Hotelværelset

April 1975: Jeff Summers bungalow

7. november 1974: Jeff Summers bungalow

I slutningen af 1975: Hotelværelset

13. november 1974: Ved en telefonbox

(Clinch River og de øvrige navne er opdigtede)

Anders Baggesen og Ulla Kaufmann

Ole Wegener, Børge Hilbert og Ejnar Hans Jensen

EN KERNESUND PIGES DØD

SKUESPIL AF JENS AARKROG

Ulla Kaufmann og Anders Baggesen

Iscenesættelse:
SOFIE LUNØE

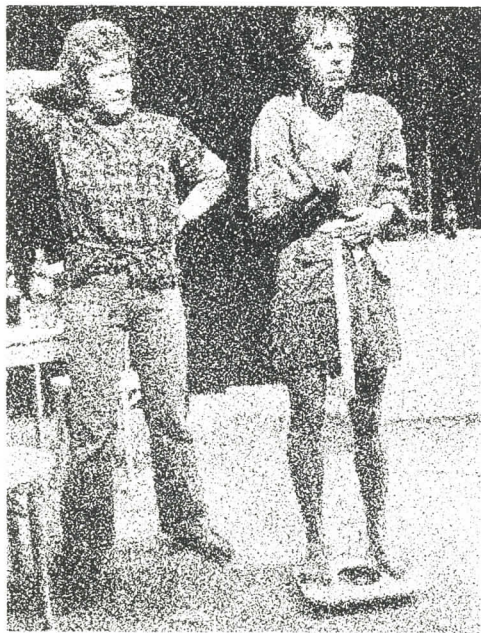
Dekoration og kostumer:
HANS CHRISTIAN LINDHOLM

Lysdesign:
BENNY RUNITZ

Personerne:

Karen Lee, laboratorietekniker	Ulla Kaufmann
Stanley McHill, »Stan«, sikkerhedschef	Ole Wegener
Robert Boyd, »Bob«, FBI-agent	Ejnar Hans Jensen
Jeff Summer, fhv. laboratorietekniker, Karens ven ..	Anders Baggesen
Sue Ford, »Pjuske«, Karens veninde	Vibeke Kull
Alice Asra, journalist og forfatter	Karen Wegener
Haig, bartender	Børge Hilbert

KAREN SILKWOOD-SAGEN

Vibeke Kull og Ulla Kaufmann

Ejnar Hans Jensen og Karen Wegener

Den 18. maj 1979 tilkendte en forbundsdomstol i Oklahoma City 10,5 mill. dollars i skadeserstatning til boet efter Karen Silkwood, en 28-årig laboratorietekniker, der blev forgiftet af radioaktivitet i 1974, mens hun var ansat ved Kerr-McGee selskabets plutoniumfabrik i Cimarron i nærheden af Oklahoma City.

Karen Silkwood blev dræbt ved en bilulykke uden for Oklahoma City d. 13. november 1974. Hun var da på vej til et møde med en journalist fra New York Times og en fagforeningssekretær, hvor hun skulle prøve at dokumentere sine beskyldninger mod Kerr-McGee virksomheden for utilstrækkelige sikkerhedsforhold. Kerr-McGee lavede brændselstave til formøringsreaktorer på virksomheden i Cimarron.

(Cimarron-virksomheden blev lukket i december 1975, kun et år

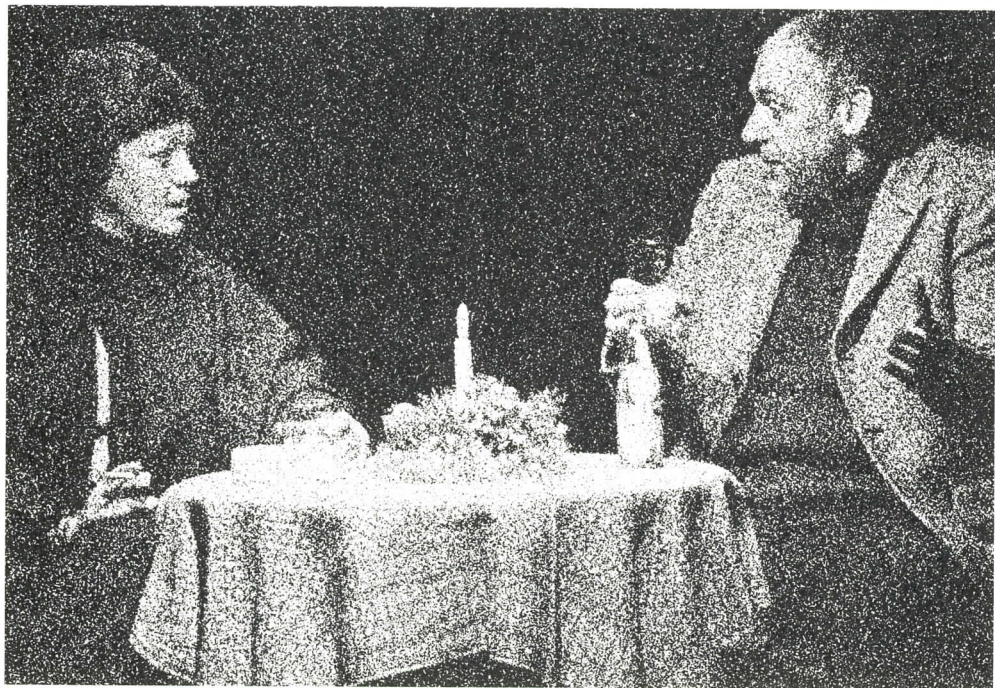
efter Karen Silkwoods død. Efter lukningen meddelte Kerr-McGee, at man havde fundet 40 pund plutonium, som havde manglet i lagerbeholdningen.) Få dage før Karen Silkwood døde, blev det opdaget, hun var blevet forgiftet af radioaktivitet. I hendes lejlighed i Edmond, Oklahoma, blev der fundet små mængder af plutonium. I retten blev det ikke afklaret, hvordan plutonium var kommet fra Cimarron-fabrikken ind i Silkwoods lejlighed, men retten fastslog, at virksomheden er ansvarlig for strålingsskader også uden for virksomheden, også selvom det ikke kan godtgøres, at virksomheden har udvist forsømmelighed.

Karen Silkwoods død tog retten ikke stilling til. Justitsministeriet konkluderede i foråret 1975, at der ikke var godtgjort andet, end at hendes død var hændelig.

Regi: Eva Dahl og Claus Gam
Suffli: Birgit Aidt
Lys/lydass.: Orla Pind og Knud E. Jacobsen
Belysningsmester: Niels Emil Larsen
Tonemester: Jens Ravn
Scenemester: Kai Johansen
Malersal: Jens Anker Olsen
Skræddersal: Hanne Gissel
Frisør: Joan Gylling
Rekvisitører: Frode Sørensen og Viggo Jensen
Produktionsleder: Jørn Walsøe
Overregissør: Max Hansen
Teaterforlag: Danske Dramatikeres Forbund
Teaterchef: Jacob Kielland
Aarhus Teater Studio
Upremierre 10. januar 1981
Programredaktion: Steen Mourier
Foto fra afsluttende prøver: Rolf Linder
Programforside og plakater: Finn Skødt
Tryk: Kanne Tryk, Århus

Ole Wegener og Vibeke Kull

Karen Wegener og Ejnar Hans Jensen